

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯDOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-357-369](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-357-369)

УДК 368.01

JEL Classification: G22

Олена Іванівна Панченко

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: pan68@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>ResearcherID: [F-6779-2016](https://orcid.org/0000-0001-8071-4983)**Андрій Олександрович Глазков**

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: andriiglazkov90@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0901-8621>**Юрій Миколайович Корнієць**

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: korniecurij91@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7357-4741>**РИЗИКИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Анотація. У статті розкрито систему ризиків, які супроводжують діяльність страхових компаній у сучасних умовах та надається їх характеристика. Серед найважливіших виділяються такі як ризик непередбачених збитків, операційний ризик, ризик ліквідності, ризик регуляторних змін, зміни в законодавстві, макроекономічні ризики, конкурентний ризик, інвестиційний ризик, репутаційний ризик. З огляду на ці ризики, страхові компанії в Україні повинні активно управляти своїми ризиками та адаптуватися до змінюваного середовища для забезпечення своєї фінансової безпеки та стабільності. Визначається, що на сучасному етапі страховим компаніям необхідно особливо враховувати вплив воєнних дій на страховий ринок, суттєві зміни у страховому законодавстві, а також необхідність впровадження цифрових технологій та штучного інтелекту у страхування, що змінює способи взаємодії зі споживачами страхових послуг. При цьому необхідно враховувати, що одні й ті самі чинники впливають на появу різних ризиків, чим посилюють їх вплив.

Ключові слова: ризик; страхові компанії; ризик менеджмент; оцінка ризиків; фінансова стабільність; ризик збитків; операційний ризик; ризик ліквідності; конкуренція.

Бібл.: 10.

Постановка проблеми. У сучасних умовах для страхових компаній важливо сформувавши систему управління ризиками, яка враховує всі загрози й тенденції розвитку суспільства. Управління ризиками дозволяє страховим компаніям бути готовими до надзвичайних подій і непередбачуваних ситуацій та швидко реагувати на виклики. Страхові

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

компанії повинні формувати систему ризик-менеджменту для ідентифікації та оцінки ризиків у процесі своєї діяльності, оскільки це дозволяє визначати адекватні страхові премії та забезпечити прибутковість. Страховики, які ефективно управляють ризиками, можуть пропонувати кращі умови та ціни для своїх клієнтів, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку. У результаті ефективного управління ризиками допомагає їм зберегти фінансову стабільність та уникнути банкрутства, а також забезпечити виплати страхового відшкодування страхувальникам.

Отже, управління ризиками є основою для успішної діяльності страхових компаній, забезпечуючи її стійкість та здатність реагувати на зміни в навколишньому середовищі. Для формування та реалізації системи ризик-менеджменту страхова компанія повинна враховувати ризики, які існують в сучасних умовах, а також чинники, що впливають на їх виникнення. Тому тема дослідження актуальна й потребує детального розгляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості управління ризиками, які супроводжують діяльність страхових компаній активно досліджують вітчизняні вчені, а саме: В. Д. Базилевич, Д. А. Ваніна, І. Ю. Герасимова, М. М. Єрмошенко, Ю. М. Клапків, Р. В. Пікус, С. С. Осадець, Н. В. Черкаський, Т. В. Яворська та інші. Найбільше уваги в дослідженнях науковців приділяється визначенню ролі ризик-менеджменту та характеристиці його складових, а також впливу ризик-менеджменту на розвиток страхових компаній.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Проте в сучасних умовах виникають нові загрози та ризики, які впливають на результати діяльності страховиків і виникає необхідність їх ідентифікації та формування своєчасної протидії їхнього впливу.

Мета статті. Головною метою дослідження є розкриття системи ризиків, які здійснюють вплив на діяльність страхових компаній у сучасних умовах та визначення основних чинників, які найбільше впливають на їх виникнення.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах страхові компанії України стикаються з різноманітними ризиками, які можуть впливати на їхню фінансову стабільність та здатність виконувати зобов'язання перед страхувальниками. Найважливішим ризиком, який впливає на діяльність страхових компаній є ризик непередбачених

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

збитків. Цей ризик полягає в можливості виникнення фінансових втрат, які не були враховані або передбачені під час оцінки ризиків і формування страхових резервів. Тобто страхові компанії можуть стикатися із ситуаціями, коли кількість страхових випадків перевищує очікування внаслідок багатьох чинників.

Такий ризик настає у результаті непередбачених подій, які не були враховані в їхніх моделях управління ризиками. Це можуть бути природні катастрофи, епідемії, воєнні дії або інші надзвичайні ситуації, які призводять до значних збитків. Також це можуть бути нові регуляторні вимоги або зміни в законодавстві, які призводять до необхідності створення додаткових резервів або виплат, що не були заплановані. У процесі своєї діяльності страхова компанія також може стикатися з неправильною оцінкою ризиків. Якщо страхова компанія неправильно оцінює ймовірність настання страхових випадків або розмір можливих виплат, це може призвести до недостатності резервів для покриття збитків.

У сучасних умовах в результаті воєнних дій, соціально-економічних змін і впровадження інноваційних технологій збільшується частота та величина страхових випадків, це призводить до непередбачених витрат і погіршення фінансового стану страхових компаній. Стрімке впровадження цифрових технологій створює нові види ризиків, які раніше не були враховані, наприклад, кіберзагрози або ризики, пов'язані з цифровізацією [10]. До того ж в умовах воєнних дій і фінансово-економічної нестабільності відбуваються непередбачені зміни в платоспроможності клієнтів, що призводить до збільшення збитків страхових компаній.

До непередбачуваних збитків також приводить надмірна концентрація ризику. Якщо страхова компанія має велику частину своїх полісів у певному регіоні або секторі, вона може бути більш вразливою до колективних ризиків, таких як воєнні дії, природні катастрофи або економічні кризи.

Також страхові компанії повинні особливу увагу приділяти перестраховуванню ризиків. Якщо страхова компанія не має належного перестраховування для покриття великих збитків, вона може зазнати значних фінансових втрат у разі масштабних страхових випадків, які характерні сучасним реаліям.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Отже, управління ризиком непередбачених збитків є важливою частиною стратегії страхової компанії в сучасних умовах. Це включає в себе регулярний перегляд і оновлення моделей оцінки ризиків, формування адекватних резервів, диверсифікацію портфеля полісів і використання перестраховування для захисту від великих втрат.

Операційний ризик для страхових компаній – це ризик втрат, які виникають внаслідок неналежного рівня організації внутрішніх процесів або неефективного управління ними, помилки в страхових процесах, внаслідок впливу людського фактору або зовнішніх подій. Операційні ризики можуть включати шахрайство, помилки в обробці заявок та інші внутрішні проблеми, які можуть впливати на діяльність страхової компанії. Помилки працівників, недбалість, шахрайство або неналежне виконання обов'язків можуть призвести до фінансових втрат або репутаційних збитків. Неправильні стратегічні рішення або управлінські помилки керівництва можуть призвести до значних фінансових втрат та погіршення репутації.

Неналежно налагоджені внутрішні процеси, такі як обробка заявок, системи та технології виплати страхового відшкодування або управління ризиками, можуть призвести до затримок і фінансових втрат. До того ж проблеми в інформаційних системах, кіберзагрози, втрати даних або недостатня цифровізація страхових процесів можуть негативно вплинути на операційну діяльність компанії [6]. Також неналежна комунікація між відділами або з клієнтами може призвести до непорозумінь, затримок у виконанні зобов'язань та інших негативних наслідків. Недотримання нормативних вимог або змін у законодавстві може призвести до штрафів, санкцій або необхідності внесення змін у внутрішні процеси. Витрати через шахрайські дії з боку клієнтів або навіть співробітників можуть теж суттєво вплинути на фінансовий стан страхових компаній.

На результати діяльності страховиків впливають також зовнішні події, які відбуваються на макрорівні. Природні катастрофи, воєнні дії, політична нестабільність, економічна криза або зміни в законодавстві можуть спричинити операційні ризики, впливаючи на здатність компанії виконувати свої зобов'язання.

Таким чином, управління операційними ризиками є особливо важливим для забезпечення стабільності та ефективності роботи страхової компанії. Це включає в себе впровадження належного контролю, регулярного моніторингу та оцінки ризиків, навчання персоналу та розвиток антикризового управління.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Страхові компанії повинні мати достатньо ліквідних активів для покриття своїх короткострокових зобов'язань. Якщо компанія не може швидко конвертувати активи в готівку, це може призвести до фінансових труднощів. Тому страхові компанії дуже чутливі до ризику ліквідності. Ризик ліквідності для страхових компаній полягає в можливості виникнення ситуації, коли компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання у визначений термін без значних втрат. Це може статися з багатьох причин. Страхові компанії можуть стикатися з непередбаченими великими виплатами за страховими полісами внаслідок воєнних дій, стихійних лих, катастроф або інших подій, які призводять до значного збільшення кількості заявок на відшкодування [2].

Якщо компанія інвестує свої активи в низьколіквідні або довгострокові інструменти, це може ускладнити швидкий доступ до готівки в разі необхідності. Тобто на виникнення ризику ліквідності впливає неправильне управління активами. Економічні кризи, коливання процентних ставок або зміни в ринках капіталу можуть вплинути на ліквідність активів компанії, ускладнюючи їх реалізацію. Страхові компанії повинні дотримуватися певних регуляторних вимог щодо ліквідності, оскільки їх невиконання може призвести до штрафів або інших санкцій. У випадку, коли компанія залежить від зовнішнього фінансування, проблеми з доступом до кредитів або інших фінансових ресурсів можуть негативно вплинути на її ліквідність [1].

У результаті, якщо страхова компанія не може виконати свої зобов'язання перед клієнтами, це може призвести до втрати довіри та погіршення репутації, що також може ускладнити залучення нових клієнтів і капіталу.

Таким чином, управління ризиком ліквідності є важливим аспектом фінансового управління страховими компаніями і включає в себе створення резервів, моніторинг ліквідності, регулярний аналіз грошових потоків та розробку стратегій для швидкого реагування на непередбачені події. Також необхідно враховувати, що помилкові прогнози щодо майбутніх виплат або обсягу бізнесу можуть призвести до недостатнього резервування коштів для покриття зобов'язань.

Ринок страхування в Україні є конкурентним, і компанії можуть зіткнутися з ризиком втрати клієнтів через зниження цін або покращення умов у конкурентів. Тому конкурентний ризик у сучасних умовах набуває важливого значення. Конкурентний ризик у діяльності

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

страхових компаній є важливим аспектом, який впливає на їхню прибутковість, ринкову позицію та стратегію розвитку. Особливо цей ризик підвищується в умовах зростання конкуренції. З появою нових гравців на ринку, включаючи стартапи та інноваційні компанії, традиційні страхові компанії можуть стикатися зі зростанням конкуренції. У цьому випадку конкурентний ризик перетворюється на цінову конкуренцію і може призвести до зниження премій, що, в свою чергу, може негативно вплинути на фінансові результати страхових компаній. Отже страховики в конкурентних умовах повинні тримати баланс між конкурентоспроможними цінами та забезпеченням прибутковості.

Вагомий вплив на конкуренцію здійснює цифрова трансформація, зокрема впровадження цифрових платформ, аналітики даних та штучного інтелекту, яка змінює правила гри на ринку [5]. Компанії, які не встигають адаптуватися до нових технологій, можуть втратити конкурентні переваги. Також необхідно вчасно реагувати на вимоги споживачів страхових послуг. Сучасні споживачі стають більш вимогливими й обізнаними. Вони очікують персоналізованих послуг, швидкого обслуговування та прозорості. Страхові компанії, які не відповідають цим очікуванням і не встигають за зміною споживчих уподобань, ризикують втратити клієнтів [9].

До того ж конкуренти можуть використовувати негативну інформацію про страхову компанію для підриву її репутації. Це може вплинути на довіру клієнтів і їхній вибір на користь інших страховиків. Тому необхідно враховувати, що в конкурентних умовах є значні репутаційні ризики.

Нові конкурентні умови можуть створити і зміни в законодавстві. Наприклад, нові правила можуть полегшити вихід на ринок для нових учасників або змінити вимоги до капіталу, що вплине на конкурентне середовище.

Конкуренція може також проявлятися через партнерства між страховими компаніями та іншими суб'єктами (наприклад, банківськими установами або технологічними компаніями). Такі альянси можуть підвищувати конкурентоспроможність учасників і одночасно змінювати конкурентне середовище на фінансовому ринку в цілому [8].

Таким чином, для ефективного управління конкурентним ризиком страхові компанії повинні постійно аналізувати ринкову ситуацію, впроваджувати інновації, покращувати обслуговування клієнтів і адаптувати свої стратегії відповідно до змін у зовнішньому середовищі.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

В умовах реформування органів нагляду за страховим ринком суттєво зростає ризик регуляторних змін у страховому сегменті. Зміна законодавства може суттєво вплинути на діяльність страхових компаній у кількох аспектах. Нові закони можуть вводити нові вимоги до капіталу, резервів або звітності, що змушує страхові компанії адаптувати свої фінансові стратегії. Зміни в законодавстві можуть призвести до появи нових видів страхування або скасування існуючих. Якщо нові закони спрощують вихід на ринок для нових гравців, це може збільшити конкуренцію, що вплине на ціни й умови страхування. Зміни в законодавстві можуть покращити захист прав споживачів, що може призвести до збільшення довіри до страхових компаній, але також і до збільшення відповідальності для них. У результаті це може вплинути на кількість судових позовів проти страхових компаній, що позначиться негативно на їх фінансових результатах. Законодавство може стимулювати або обмежувати використання нових технологій, таких як штучний інтелект або блокчейн у процесах страхування [3].

Як правило законодавчі зміни призводять до необхідності адаптації бізнес-моделей страхових компаній до нових вимог, що може включати зміну продуктового портфеля або впровадження нових технологій. Невиконання нових законодавчих вимог може негативно позначитися на репутації страхових компаній, що може призвести до втрати довіри і клієнтів.

Таким чином, ризик зміни законодавства в сучасних умовах дуже високий і має значний вплив на діяльність страхових компаній. Цей ризик є важливим фактором, який може суттєво вплинути на стратегії, операції та фінансові результати страхових компаній.

Страхові компанії розміщують свої резерви й інвестують значні кошти для отримання доходу. Нестабільність фінансових ринків, зміни процентних ставок та інші фактори можуть негативно вплинути на прибутковість їхніх інвестицій. Інвестиційний ризик для страхової компанії проявляється через різні фактори, які можуть вплинути на її фінансовий стан та здатність виконувати зобов'язання перед страхувальниками. Внутрішнє управління розміщенням резервів може бути джерелом ризику. Неправильні рішення щодо розподілу активів або вибору інвестицій можуть призвести до фінансових втрат.

Зміни на фінансових ринках, такі як коливання цін на акції, облігації

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

або нерухомість, можуть вплинути на вартість інвестицій компанії. Якщо спостерігається негативна динаміка на фондовому ринку, це може призвести до значних втрат і якщо контрагенти не зможуть виконати свої фінансові зобов'язання, то це може призвести до фінансових втрат страховика. З часом інвестиції можуть бути менш ліквідними, ніж очікувалося, що ускладнює їх продаж у разі потреби. Це особливо важливо в ситуаціях, коли компанія повинна терміново виконати свої зобов'язання. Інвестиції в реальний сектор економіки теж можуть бути більш ризиковими через специфічні фактори, такі як економічні цикли або регуляторні зміни. Зміни в законодавстві та регуляторній політиці впливають на можливості інвестування та вимоги до капіталу, що може обмежити стратегії інвестування страхових компаній.

Таким чином, для ефективного управління інвестиційним ризиком страховим компаніям необхідно проводити детальний аналіз ринку, диверсифікувати свій портфель активів, використовувати фінансові деривативи для хеджування ризиків та дотримуватися принципів управління ризиками.

Воєнні дії, економічна нестабільність, високий рівень інфляції або політичні кризи негативно впливають на платоспроможність клієнтів і, відповідно, на фінансові результати страхових компаній. Макроекономічні ризики можуть суттєво впливати на діяльність страхових компаній, оскільки вони безпосередньо пов'язані з умовами ведення бізнесу, поведінкою споживачів та загальною фінансово-економічною ситуацією в країні.

Воєнний стан та економічна нестабільність призводять також до зменшення попиту на страхові послуги. Споживачі скорочують витрати на страхування, вважаючи його неперіоритетним у складних економічних умовах. Макроекономічні чинники впливають на демографічні зміни, які проявляються в зміні демографічної структури населення (старіння населення, зростання міграції тощо), що впливає на попит на різні види страхування. Зміни в соціальних цінностях та поведінці споживачів можуть вплинути на вибір страхових продуктів. Рівень фінансової грамотності споживачів також впливає на попит на страхові продукти. Низький рівень розуміння важливості страхування може призвести до меншого попиту на ці послуги [9].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Макроекономічні ризики пов'язані з глобальними епідеміями можуть суттєво змінити ландшафт страхування, призводячи до збільшення витрат на медичне страхування та зміни в умовах страхових полісів. Високий рівень безробіття може призвести до зменшення кількості застрахованих осіб і зменшення надходжень від страхових внесків. Це може негативно вплинути на фінансову стабільність компанії. Макроекономічні ризики можуть призвести до збільшення конкуренції на ринку страхування, оскільки нові компанії можуть входити на ринок або існуючі компанії можуть змінювати свої стратегії для залучення клієнтів.

Таким чином, врахування макроекономічних ризиків повинно стати важливим аспектом стратегічного планування для страховиків. Це включає моніторинг соціально-економічних тенденцій, адаптацію продуктів і послуг до змінюваних умов, а також розробку стратегій для зменшення ризиків і максимізації можливостей.

Важливими для страхових компаній є також репутаційні ризики. Негативні відгуки клієнтів, скандали або проблеми з виплатами можуть призвести до втрати довіри та репутації, що своєю чергою негативно вплине на страховий бізнес. Якщо компанія стає об'єктом негативної уваги через скандали, ненадійність або погане обслуговування, це може призвести до відтоку клієнтів. Негативна репутація може безпосередньо вплинути на обсяги продажів. Споживачі можуть обирати конкурентів з кращою репутацією, що призводить до зменшення доходів компанії.

Для відновлення репутації компанії можуть знадобитися значні інвестиції в маркетинг і PR-компанії. Це може включати рекламні компанії, зміни в політиці обслуговування клієнтів та інші заходи, які потребують фінансових ресурсів.

Репутаційні ризики можуть бути пов'язані з юридичними проблемами, такими як позови від клієнтів або регуляторів, що може призвести до додаткових витрат на правову допомогу та штрафи.

Для публічних компаній негативна репутація може призвести до падіння вартості акцій. Інвестори можуть втратити довіру до компанії, що негативно вплине на її фінансові показники. Як наслідок, це може ускладнити співпрацю з партнерами, постачальниками та іншими зацікавленими сторонами, а також може призвести до втрати стратегічних альянсів і можливостей для розвитку бізнесу.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Репутаційні ризики можуть також вплинути на внутрішню культуру компанії. Негативний імідж може знизити мотивацію працівників, призвести до плинності кадрів і ускладнити залучення нових талантів.

Страхові компанії підлягають суворому регуляторному контролю. Негативні події можуть призвести до збільшення уваги з боку регуляторів, що може вимагати додаткових витрат на відповідність вимогам. У результаті ризики репутації можуть суттєво вплинути на діяльність страхових компаній, оскільки репутація є одним із ключових активів у цій галузі.

Таким чином, управління репутаційними ризиками є важливим аспектом стратегії страхових компаній. Це включає моніторинг громадської думки, активне управління кризовими ситуаціями, забезпечення високої якості обслуговування клієнтів та відкриту комунікацію зі всіма зацікавленими сторонами.

Висновки і пропозиції. Систематичне управління ризиками допомагає виявити слабкі місця в бізнес-процесах і оптимізувати їх, що підвищує загальну ефективність компанії. Ненадійне управління ризиками може призвести до втрати довіри з боку клієнтів та партнерів, а позитивна репутація є важливим активом для будь-якої страхової компанії.

З огляду на всі ризики в сучасних умовах, страхові компанії в Україні повинні активно управляти ними та адаптуватися до змінюваного середовища для забезпечення своєї фінансової безпеки та стабільності. При цьому на сучасному етапі страховим компаніям необхідно особливо враховувати вплив воєнних дій на страховий ринок, суттєві зміни у законодавстві, а також необхідність впровадження цифрових технологій та штучного інтелекту у страхування, що змінює способи взаємодії зі споживачами страхових послуг. При цьому необхідно враховувати, що ті ж самі чинники впливають на появу різних ризиків, чим посилюють їх вплив.

Список використаних джерел

1. Богріновцева Л. М. Фінансова стійкість страхових компаній: управління ризиками / Л. М. Богріновцева, М. О. Житар, Г. С. Чамор // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. – 2019. – № 1. – С. 7-19.

2. Глухова В. І. Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки / В. І. Глухова, Л. М. Крот // Економіка та суспільство. – 2024. – Вип. 4. – С. 1-6.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

3. Головні технологічні тренди 2024 року, які вплинуть на ефективність компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forinsurer.com/news/23/11/24/43278>.

4. Дорошенко Н. Ризики страхової компанії: класифікація та методи аналізу / Н. Дорошенко, Д. Загорська, І. Суй // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна». – 2018. – № 94. – С. 82–89.

5. Дубина М. Роль кіберстрахування в системі ризик-менеджменту банківських установ / М. Дубина, І. Середюк, Н. Білоус // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2020. – № 1(21). – С. 183-196.

6. Дубина М. В. Особливості впровадження InsurTech та сучасні світові тенденції їх розвитку / М. В. Дубина, О. І. Панченко, Н. Губко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. – № 4, Т. 3 (272). – С. 7-16.

7. Клапків Л. М. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія / Л.М Клапків., Ю. М. Клапків, В. С. Свірський. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.

8. Панченко О. Інтеграційні процеси на фінансовому ринку як умова підвищення конкурентоспроможності його учасників / О. Панченко, О. Базілінська // Науковий вісник Полісся. – 2022. – № 2(25). – С. 178-189.

9. Панченко О. Страхова грамотність населення як ключова умова розвитку страхового ринку / Панченко О., Холявко Н., Колоток М. // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 4(28). – С. 194-202.

10. Шишкіна О. Цифрові технології фінансових установ: ризики і перспективи використання / О Шишкіна. // *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. – 2023. Вип. 19. Т.2. С. 130 – 143.

References

1. Bohrinovtseva, L.M., Zhytar, M.O., Chamor, H.S. (2019). Finansova stiiikist strakhovoykh kompanii: upravlinnia ryzykamy. [Financial strength of insurance companies: risk management]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy – Collection of scientific papers of the State Fiscal Service University of Ukraine*, (1), 7-19.

2. Hlukhova, V.I., Krot, L.M. (2024). Upravlinnia ryzykamy diialnosti strakhovoykh kompanii v konteksti finansovoi bezpeky. [Risk management of the activities of insurance companies in the context of financial security]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 4, 1-6.

3. Holovni tekhnolohichni trendy 2024 roku, yaki vplynut na efektyvnist kompanii [The main technological trends of 2024 that will affect the efficiency of companies]. (n.d.). <https://forinsurer.com/news/23/11/24/43278>.

4. Doroshenko, N., Zahorska, D., Sui, I. (2018). Ryzyky strakhovoi kompanii: klasyfikatsiia ta metody analizu [Risks of an insurance company: classification and analysis methods]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriiia «Ekonomiczna» – Bulletin of Kharkiv National University named after V. N. Karazin. "Economic" series*, (94), 82–89.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

5. Dubyna, M., Serediuk, I., Bilous, N. (2020). Rol kiberstrakhuvannia v systemi ryzyk-menedzhmentu bankivskykh ustanov [The role of cyber insurance in the risk management system of banking institutions]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*, (1(21)), 183-196.
6. Dubyna, M. V., Panchenko, O. I., Hubko, N. (2019). Osoblyvosti vprovadzhennia InsurTech ta suchasni svitovi tendentsii yikh rozvytku. [Peculiarities of InsurTech implementation and current global trends in their development]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Khmelnytskyi National University Bulletin*, 3(272)(4), 7-16.
7. Klapkiv, L.M., Klapkiv, YU.M., Svirskyi, V.S. (2020). *Finansovi ryzyky v diialnosti strakhovykh kompanii: teoretychni zasady, suchasni realii ta prahmatyzm upravlinnia: monohrafiia. [Financial risks in the activities of insurance companies: theoretical ambushes, current realities and management pragmatism]*. Vydavets Kushnir H. M.
8. Panchenko, O., Bazilinska, O. (2022). Intehratsiini protsesy na finansovomu rynku yak umova pidvyshchennia konkurentospromozhnosti yoho uchasykiv [Integration processes in the financial market as a way to improve the competitiveness of its participants]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin Polissya*, (2(25)), 178-189.
9. Panchenko, O., Kholiavko, N., Kolotok, M. (2021). Strakhova hramotnist naselennia yak kliuchova umova rozvytku strakhovoho rynku. [Insurance literacy of the population as a key condition for the development of the insurance market]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*, (4(28)), 194-202.
10. Shyshkina, O. (2023). Tsyfrovi tekhnolohii finansovykh ustanov: ryzyky i perspektyvy vykorystannia [Digital technologies of financial institutions: risks and prospects of use]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Actual problems of the development of the economy of the region*, 19(2), 130–143.

Отримано 10.03.2024

UDC 368.01

JEL Classification: G22

Olena Panchenko

PhD in Economics, Associate Professor
of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: pan68@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>
ResearcherID: F-6779-2016

Andriy Glazkov

PhD of the department of finance, banking and insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: andrijglazkov90@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0002-0901-8621>

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Yuriy KornietsPhD of the department of finance, banking and insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)**E-mail:** korniecurij91@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-7357-4741>**RISKS OF INSURANCE COMPANIES IN MODERN CONDITIONS**

Abstract. *In the article, the system of risks that accompany activities of insurance companies in modern conditions is revealed, and their characteristic is provided. The most important risks include as follows: unforeseen losses, operational risk, liquidity risk, regulatory risk, changes in legislation, macroeconomic risk, competitive risk, investment risk, reputational risk. The risk of unexpected losses arises from unforeseen events that have not been taken into account in their models of risk management. These may include natural disasters, epidemics, warfare or other emergencies that result in significant losses. Liquidity risk for insurance companies is the possibility that the company will not be able to meet its financial obligations within a certain period of time without significant losses. This can happen for many reasons. As supervisory authorities of the insurance market are being reformed, the risk of regulatory changes in the insurance segment is growing significantly. Changes in legislation can have a significant impact on insurance companies in several ways. The competitive risk is becoming increasingly important in today's environment. The competitive risk in insurance companies is an important aspect that affects their profitability, market position and the development strategy. Macroeconomic risks that are associated with global pandemics could significantly change the insurance landscape, leading to higher health insurance costs and changes in terms of the insurance policy. Insurance companies place their reserves and invest heavily to generate income. Therefore, the investment risks for insurance companies is manifested through various factors that may affect its financial position and the ability to fulfil its obligations to policyholders. Reputational risks are also important for insurance companies. Negative customers' feedback, scandals or problems with payment can lead to the loss of trust and reputation, which in turn can have a negative impact on the insurance business.*

Given these risks, insurance companies in Ukraine must actively manage their risks and adapt to the changing environment to ensure their financial security and stability.

Keywords: *risk; insurance companies; risk management; risk assessment; financial stability; risk of loss; operational risk; liquidity risk; competition.*

References: 10.

Бібліографічний опис для цитування:

Панченко О., Глазков А., Корнієць Ю. Ризики страхових компаній у сучасних умовах. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 1(28). С. 357-369.